

**Сяргей Панізьнік: Ва ўшанаванне 75-годдзя з дня нараджэння мастака
Валерыя Дзевіскібы**

В.Ф. Дзевіскіба

Валерый Дзевіскіба (25.11.1943-19.10.2001), таленавіты чалавек з трагічным лёсам, які вымушаны быў з'ехаць у 1992 г. з натхнёнай Рыгі ў Новую Мільчу, "мастак з беларускай душой", як сказаў пра яго Вячка Целеш.

Калі ў Гомелі Валерыя не стала, жонка Лідзія звярнулася да мяне з просьбай аб дапамозе ўстанавіць помнік на яго магіле. Паспрыялі мне пісьменнікі Вячаслаў Рагойша, Адам Мальдзіс. Я ім перадаў па партрэту з калекцыі Дзевіскібы, а яны наўзамен самі пераслалі на адрас Лідзіі сродкі для ўстаноўкі помніка. У Гомелі наведаць мастака яшчэ паспеў пры яго жыцці Яўген Лецка.

У кнізе "Крывіцкія руны-2" можна прачытаць на стар.337-342 успаміны Вячкі Целеша пра Валерыя Дзевіскібу: "Мастак з беларускай душой". Валеры Дзевіскіба, беларус, народжаны ў гітлераўскім канцлагеры на тэрыторыі Польшчы. Дапамаглі яму выжыць палякі Стэфан і Богдан Завірухі. У касцёле горада Лодзі і быў ахрышчаны Валеры-Лявонты.

Я пісаў пра мастака ў газеце "Літаратура і мастацтва" : "З Юрмалы - у Гомель" (31 снежня 1993 г.), і "Беларусь была роднай" (10 снежня 2004 г.). А таксама ў газеце

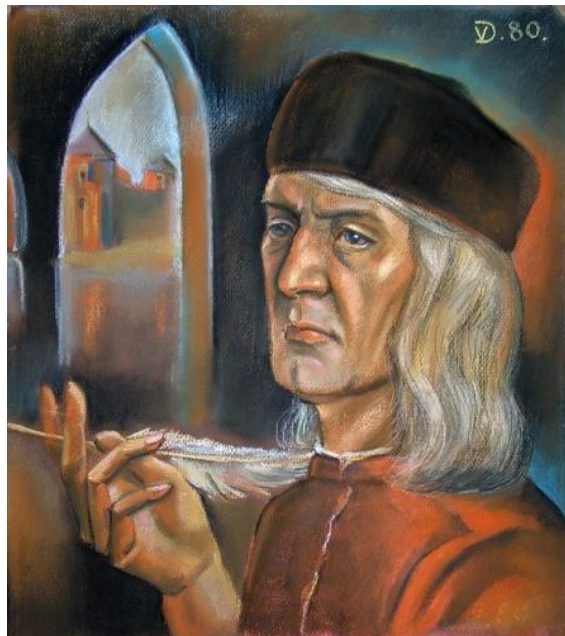
"Культура": "Анёл-абаронца Валеры Дзевіскібы..." (№ 47, 25 лістапада-1 снежня 2000 г.).

Узгадаю некаторыя звесткі пра ўдзельніка выставы "Мікола Гусоўскі і яго час" (Мінск, 1980 г.). Ён стварыў мастацкія вобразы Ф. Скарыны, В. Дуніна-Марцінкевіча, М. Гусоўскага, М. А. Агінскага, М. Багдановіча, Ф. Багушэвіча, С. Манюшкі, В. Цяпінскага, К. Каліноўскага... Сустрэўшыся ў юрмальскім доме творчасці (Дубулты) з Р. Барадуліным, У. Караткевічам, У. Калеснікам, У. Дамашэвічам, Ф. Янкоўскім, не губляў з імі сувязі. Сябраваў з Я. Куліком. Працы В. Дзевіскібы рознай тэматыкі трапілі ў свой час у прыватныя зборы У. Арлова, А. Лойкі, А. Мальдзіса, У. Сакалоўскага, Э. Ялугіна, Я. Лецкі ...

Прапаную з свайго архіва некалькі здымкаў.

"Францыск Скарына", В. Дзевіскіба

"Мікола Гусоўскі", В. Дзевіскіба (1980)

*Уладзімір Арлоў, Яўген Лецка, Валерый Дзевіскіба,
Вячка Целеш, Сяргей Панізьнік
(каля помніка Крыш'яну Барону, Рыга, 1986)*

*Сяргей Панізьнік, Валерый Дзевіскіба, латышскі мастак Айварс Калбэ
(у рыжскай майстэрні, 1988)*

Партрэт С. Панізьніка, В. Дзевіскіба

Siargei Paniznik: Information to Issue 22 of the magazine “CULTURE, NATION”, November 2018, p.93-115, www.sakavik.net

The magazine "Culture. Nation" is very grateful to the editorial board member, Sergey Paniznik for his valuable materials, supplemented by archival, unique pictures. In this issue we publish his notes "On the shore of life, on the bank of Dzvinia" – about the international ecological expedition in 1988 organized by Vasily T. Yakavenka, novelist, publicist, public figure. The material harmoniously enriched with photos from the event. S. Paniznik also sent materials on the 180 anniversary of the birth of Kastus Kalinouski. He provided as well a very touching letter from Wolga Grytsuk he received 5 years ago, when W. Grytsuk celebrated her 90th anniversary. Now, S. Paniznik congratulates his compatriot, Mrs. W. Grytsuk with 95th anniversary. The magazine "Culture. Nation" joins to these congratulations wishing W. Grytsuk all the best, and attaches to the issue a copy of this letter. S. Paniznik sent other materials – to the 85th anniversary of Nina Jiansane, and to the 75th anniversary of the birth of the artist Valeryj Dzeviskiba.